Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Maria Arroitajauregi Solaguren

Amorebieta-Etxano, Bizkaia (1920-2008)

Aurkibidea

Biografia

Etxanoko Alakao auzoko Alakaoerdikoa baserrikoa. Etxanoko auzo-eskolako lehenengo ikasleetarikoa izan zen. Zornotzako ahozko leku-izenak batzeko proiektuan parte hartu zuen Jose Andres semearekin batera.

Zintak

AMO-050

- **Proiektua**: Zornotzako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Iruarrizaga, Rakel - Olabarri, Ane
- **Data**: 2007-12-01
- **Iraupena**: 29 min
- **Euskarria**: Audio digitala
- **Kodifikatzailea**: Agirrebeña, Aintzane
- **Emalea**: Olabarri, Ane

Pasarteak

1. Mezara eta eskolara Etxanora

- **Erref**: AMO-050/004
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:05:42. **Bukatu**: 00:06:44
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Santa Luzia ermita. Inguruari ere Santa Luzia esaten diote. Urtean behin egoten zen meza, bertako egunean. Mezatara Etxanora joaten ziren. Bertan egin zuen jaunartzea Mariak. Eskolara ere Etxanora. Auzolanean egin zen Etxanoko eskola. Lehenengotako ikaslea izan zen Maria.

2. Edateko ura Berroetako iturritik; ganadua errekara

- **Erref**: AMO-050/008
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:10:18. **Bukatu**: 00:12:50
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Maria gaztea zenean, Berroetako iturritik ekartzen zuten edateko ura. Ganadua errekara eramaten zen ura edateko. Bi erreka daude inguruan, bata San Martinetik datorrena eta bestea Muniketa ingurutik. Oraindik ez dute herriko urik; ura nongo iturburutik datorkien azaltzen du Jose Andresek.

3. Inguruetako errotak

- **Erref**: AMO-050/009
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:12:50. **Bukatu**: 00:14:15
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Errota asko daude inguruan, baina bat ere ez martxan. Izendatu egiten dituzte. Txoloneneko errota bota egin zen; gaur egun futbol zelaia dago bertan. Zer etxe gehiago zeuden.

4. Letanian Bizkargiko ermitara

- **Erref**: AMO-050/016
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:20:14. **Bukatu**: 00:21:22
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Inguruko zer ermitatara joan izan diren. Bizkargiko ermita. Letanian joaten ziren gurutze handi batekin. Goiko zelaian Gorozikakoak eta Muxikakoak ere elkartzen ziren eta ermitara arte joaten ziren batera.

5. Gerra sasoian erromeria Muniketan

- **Erref**: AMO-050/017
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:21:22. **Bukatu**: 00:22:25
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Mariak dio Zornotzara joan izan dela erromeriara. Gerra sasoian Zornotzan ez zegoen ezer eta Muniketan egoten zen erromeria. Han elkartzen ziren inguruetakoak.

6. Gerra zibileko arrastoak San Martin mendian

- **Erref**: AMO-050/021
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:25:13. **Bukatu**: 00:26:47
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
San Martin mendia gerra sasoian esanguratsua izan zen, frontea egon zelako bertan. Gerra sasoiko arrastoak zeuden: trintxerak, bala-zorroak, zuloak... Gaur egun galduta daude gehienak, bideak zabaltzerakoan hondatzaileek apurtuta.

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com